

nébih

termőföldtől
az asztalig

2017. évi VI. NÉBIH - NAK bemutató

Csapó József

SZNFO osztályvezető

Eszterágpusztá, 2017. szeptember 5.

A biológiai alapok,
mint az
élelmiszerlánc
alapeleme

„A mag a kezdet és a vég....”

A növénytermesztés fejlődése érdekében végzett **biológiai innováció** objektív megítélésében az állam

125 éve vállal meghatározó szerepet az új növényfajták állami elismerésével,
139 éve a vetőmag- és szaporítóanyag minősítési rendszerével.

**A feladatot a NÉBIH Növénytermesztési
és Kertészeti Igazgatósága látja el.**

- **NKI** szántóföldi és kertészeti növényfajokkal kapcsolatban elvégzi az **új növényfajták állami elismeréséhez** és a **fajtaoltalomhoz** szükséges vizsgálatokat.
- Az EU minden tagországa számára kötelezővé teszi a **Nemzeti Fajtajegyzék** elkészítését, és annak működtetését. A Nemzeti Fajtajegyzékek **összessége adja az EU Közös Katalógusát**, (Common Catalogue).
- Az EU-ban növénytermesztés céljára **forgalmazni csak államilag elismert** és az állami elismerés alapján **Nemzeti Fajtajegyzéken** és az **EU Közös Katalógusán regisztrált** fajta vetőmagját lehet.
- Bármely EU tagországban hivatalosan regisztrált (fajtajegyzéken szereplő) fajta **szaporítható és szaporítóanyaga forgalomba hozható** az EU teljes területén (28 tagország).

A fajtakísérleti szakterület munkájának legnagyobb részét a **fajtavizsgálatok** teszik ki.

DUS vizsgálatok

GÉV vizsgálatok

Kórtani vizsgálatok

Ha a fajtajelölt a DUS követelményeknek és a gazdasági értékvizsgálatok során a pozitív előterjesztés szempontjainak megfelelt, állami elismerési javaslattal kerül előterjesztésre.

Alapkövetelmények:

- **megkülönböztethető**
- **egynemű**
- **állandó**
- **megfelelő fajtanév**
- **pozitív GÉV eredmény**

Nemzeti
Fajtajegyzéken
levő fajtaszám

NÖVÉNY	Hazai nemesítésű fajták száma	Külföldi nemesítésű fajták száma	Összes fajtaszám
Szántóföldi	606	856	1462
Zöldség	396	634	1030
Gyógynövény	16	6	22
Szőlő	197	51	248
Gyümölcs	226	265	491
Dísznövény	400	55	455
Erdészeti	20	18	38
Összes	1861	1885	3746

Szántóföldi
növényfajok a
Nemzeti
Fajtajegyzéken

Szántóföldi növényfajok	Hazai	Külföldi	Összes	EU (CC)
Kukorica	109	210	319	5270
Gabonafélék (egyéb)	99	111	210	
Őszi búza	88	83	171	
Őszi káposztarepce	11	154	165	
Cukorrépa	0	144	144	
Egyéb fajok	63	12	75	
Napraforgó	16	50	66	
Szója	28	30	58	
Burgonya	24	23	47	
Takarmánynövények (egyéb)	37	8	45	
Olajos és rostonövények (egyéb)	35	7	42	
Füvek	26	13	39	
Pillangósok, hüvelyesek (egyéb)	30	2	32	
Lucerna	28	1	29	
Szárzborsó	12	8	20	
Összes:	606	856	1462	

Nemzeti
Fajtajegyzéken
levő fajtaszám

NÖVÉNYFAJ	Termésátlag 2016 [t/ha]	Össztermés 2016 [e tonna]	Vetésterület 2017 [e ha]
Kukorica	8,69	9.013	1.022

NAK - NÉBIH fajtabemutatók rendszere

- ❑ 2014-től a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal újra megszervezte az államilag elismert fajták kísérleti bemutatóit. Ennek célja, hogy egy **objektív – független** fajtabemutató- és kiértékelő rendszert felépítve, átfogó képet tudjunk nyújtani a termelő gazdálkodók részére.
- ❑ Szándékunk szerint a megállapodást követően egy hosszú távú **együttműködés** kerül kiépítésre a **NÉBIH és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara között**, mely a **gazdaságilag jelentősebb szántóföldi növényfajokból** (őszi káposztarepce, őszi búza, napraforgó, szója, cukorrépa és kukorica) kerül beállításra, fajonként egy-két **bemutatóval**.
- ❑ Az együttműködő felek minden rendelkezésükre álló eszközzel a **helyes fajtaválasztás** **segítését tűzte ki célul**, amely magában foglalja az egészséges környezet megteremtését, a kiváló minőségű, biztonságos termékek előállítását, forgalmazását, a gazdálkodók tevékenységének sikeressége érdekében.
- ❑ A NÉBIH és a NAK együttműködése kiterjed az **együttes részvételre**, a **szakmai rendezvények**, tanácskozások, nyílt napok közös rendezésére és lebonyolítására.

2017. évre tervezett NÉBIH NAK bemutatók
fajai, helyei és időpontjainak listája

FAJ	HELY	IDŐPONT
őszi káposztarepce/ ő. búza	Székkutas	május 24.
őszi búza/ ő. káposztarepce	Iregszemcse	június 7.
cseresznye, meggy	Pölöske	június 14.
kajszibarack	Tordas	június 21.
szilva, körte	Pölöske	augusztus 31.
kukorica	Eszterágpusztta	szeptember 5.
cukorrépa	Sopronhorpács	szeptember 7.
napraforgó/ szója	Debrecen	szeptember 12.
kukorica	Gyulatanya	szeptember 19.
tájfajta bemutató (alma, körte)	Helvécia	október

A bemutatók mintegy alapot adnak az **Ajánlott Fajták Jegyzéke** kísérleti háttérének kidolgozásához. Ezen Jegyzék megalkotása egy **kapcsot** képezhet a **fajtakísérleti rendszer eredményei** és a **gazdák információs igényei között**, melyre igény van és a vetőmagtörvény is felhatalmazást ad hozzá.

2003. évi LII. Törvény

12. § (4) A szélesebb körű termelői tájékoztatás érdekében, részben a növénytermesztési hatóság kísérletei, részben saját vizsgálataik és más intézetek adatai alapján, a külön jogszabályban meghatározott szakmai és civil szervezetek közlése az Ajánlott Fajták Jegyzékét.

Fajtakísérletezés 125 éve

- **1892**-ben indult el a hazai fajtakísérletezés, **Cserhádi Sándor** gazdasági akadémiai tanár kezdeményezésére **Magyaróváron**
- **1916** növényfajták elismerése és törzskönyvezése
- **1941** országos kísérleti hálózat kialakítása
- **1951** megalakult a Fajtaminősítő Tanács
- **1968** Országos Mezőgazdasági Fajtaminősítő Intézet (OMFI) megalakulása
- **1988** megalakul a MMI, majd **1994-től OMMI Fajtakísérleti Főosztálya**
- **2004 EU csatlakozás:** Nemzeti Fajtajegyzék összes fajtája automatikusan felkerül a Közösségi Fajtakatalógusra
- **2007 Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (MgSzH) részeként 2 szakmai osztállyal** működik tovább a fajtakísérlet
- **2012 Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) 2 fajtakísérleti szakmai osztály**
- **2017 január 1-től** fajtaregisztrációs bejelentés Földművelésügyi Miniszterhez → állami elismerésről a határozatot a Miniszter írja alá

125 éves a hazai növényfajtakísérlet

- május 11. Emléktábla avatás Mosonmagyaróvárott
- május 31 - június 1. Bemutatótér az I. NAK MezőGépShown, Mezőfalván
- június 19 - július 7. Mezőgazdasági Könyvtár kiállítás
- **szeptember 18-tól** **Egy hónapos kiállítás a Vajdahunyadvárban**
- **október 3.** **Zárókonferencia a Vajdahunyadvárban**

- **Részvétel az összes nagyobb országos rendezvényen:**
  - Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok, Hódmezővásárhely
  - Szentlőrinci Gazdanapok
  - Farmer Expo, Debrecen
  - Kaposvári Állattenyésztési Napok
  - **OMÉK 2017**

**KÖSZÖNÖM MEGTISZTELŐ
FIGYELMÜKET!**

